

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0505U000186

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-04-2005

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Барковський Дмитро Євгенович

2. Barkovsky Dmytro Yevgenovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.01

Назва наукової спеціальності: Акушерство та гінекологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 24-03-2005

Спеціальність за освітою: 7/110101

Місце роботи здобувача: Запорізький державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010741

Місцезнаходження: 69035 м. Запоріжжя, просп. Маяковського, 26

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.600.01

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010741

Місцезнаходження: 69035 м. Запоріжжя, просп. Маяковського, 26

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.48

Тема дисертації:

1. Вплив нейроімуноендокринних факторів і HLA-системи на клінічний перебіг вагітності та пологів.
2. Influence of the neuroimmunoendocrinal factors and HLA-system on clinical current of pregnancy and labors.

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: фізіологічний та патологічний перебіг вагітності Мета дослідження: прогнозування і профілактика акушерської патології на підставі оптимізації диспансерного спостереження з диференційованим підходом до тактики ведення вагітної в залежності від її НЬА-фенотипу і стану нейроімуноендокринної системи "мати-плацента-плід", особливостей їх взаємозв'язку з морфофункціональним розвитком плода задля зниження материнської і перинатальної захворюваності і смертності..Методи дослідження: клінічний, антропометричний, імунологічний, імуноферментний методи; метод полімеразної ланцюгової реакції; ультразвукове дослідження, доплерографія, кардіотокографія; гістологічні та статистичні методи. Практичне значення отриманих результатів: Взаємозв'язок між наявністю у жінки певних алелей А, В, ОК. локусів НЬА-системи та розвитком акушерської патології дозволяє формувати відповідні групи ризику ще на догестаційному етапі, що сприяє своєчасному проведенню комплексу діагностичних і лікувально-профілактичних заходів для зниження частоти виникнення акушерських ускладнень. Сумісність подружжя за одним та/або декількома алелями А, В, ОК локусів НЬА-

системи асоційована з високим ризиком розвитку акушерської патології, а даний контингент жінок формує групи ризику по розвитку ускладнень вагітності та перинатальної патології. На підставі комплексної оцінки стану нейроімуноендокринної системи вагітної встановлено прогностичні маркери для найбільш поширеної та тяжкої акушерської патології, що дозволяє вже у 1-му триместрі прогнозувати її виникнення та формувати групи ризику по невиношуванню, гестозу 2-ї половини вагітності, анемії вагітних, хронічній фетоплацентарній недостатності, затримці внутрішньоутробного розвитку плода. Поетапний алгоритм прогнозування акушерської патології, який характеризується сумациєю ризиків генетичних і нейроімуноендокринних чинників, удосконалює існуючі методи диспансерного спостереження вагітних і підвищує їх якість, сприяє зниженню перинатальної та материнської захворюваності та смертності. Наукова новизна отриманих результатів: уперше розроблено діагностичні критерії та алгоритми прогнозування акушерської патології на підставі поетапного та сполученого визначення генетичних і нейроімуноендокринних факторів її ризику. Уперше проведено комплексну оцінку ролі асоціації алелей А, В, C локусів НЬА-системи та змін нейроімуноендокринної регуляції гомеостазу системи "мати-плацента-плід" під час фізіологічного та патологічного перебігу вагітності та пологів. Уперше доведено, що наявність у жінки окремих алелей локусів НЬА-А, НЬА-В, НЬА-ОК асоційована з частотою ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду, при цьому кожен із вказаних локусів є окремо значущим маркером ризику розвитку акушерської патології. Уперше визначено, що порушення нейроімуноендокринних взаємозв'язків у вагітної реалізуються вже в першому триместрі гестації дизадаптацією організму жінки до вагітності у вигляді зміни імунологічної реактивності та толерантності вагітної до антигенів трофобласту, дизрегуляції системи гіпоталамус-гіпофіз-надниркові залози та секреції інсуліну, формування первинної плацентарної недостатності. Ступінь упровадження: результати дисертаційної роботи впроваджені в практичну діяльність пологових будинків №3, 4, 5, 9 р. Запоріжжя; пологового об'єднання №1 р. Одеси; Донецького регіонального центру охорони материнства і дитинства; Сумського обласного центру акушерства, гінекології і репродуктології; акушерсько-гінекологічної служби обласної клінічної лікарні м. Луганськ, міської лікарні №5 р. Кривий Ріг. Наукові здобутки і практичні рекомендації використовуються в навчальному процесі на кафедрі акушерства, гінекології і репродуктивної медицини Запорізького державного медичного університету, на кафедрі акушерства і гінекології Запорізької медичної академії післядипломної освіти, на кафедрі акушерства, гінекології і перинатології факультету післядипломної освіти Донецького державного медичного університету, на кафедрі акушерства і гінекології факультету післядипломної освіти Луганського державного медичного університету, на кафедрі акушерства і гінекології Сумського державного університету. Сфера (галузь) застосування: медицина, акушерство і гінекологія.

2. 3. Object of the study: Physiological and pathological course of pregnancy. Purpose of the study: Prognosis and prevention of obstetric pathology based on optimization of follow-up with differentiated approach to pregnancy management depending on HLA-phenotype and the state of neuroimmunoendocrine system "mother-placenta-fetus", peculiarities of their interaction with the morphofunctional fetus development and perinatal morbidity and mortality. Methods of the study: Clinical, anthropometry, immuno-logical, immunoenzyme methods, polymerase chain reaction, ultrasound study, Doppler study, cardiotocography, histological and statistical methods. Practical significance: Interrelation between definite A, B, DR alleles of locuses of HLA-system and development of obstetric pathology allows to form the respective risk groups at a pre-gestation stage, which provides timely administration of the complex of diagnostic and therapeutic measures aimed at reduction of incidence of obstetric complications. Compatibility of the spouses in one or several A, B, DR alleles of locuses of HLA-system is associated with a high risk of obstetric pathology, the women form a risk group of pregnancy complication and perinatal pathology. Basing on complex examination of the state of neuroimmunoendocrine system we established prognostic markers of the most frequent obstetric pathology, which allows predicting the risk of miscarriage, late gestosis, anemia, chronic fetoplacental insufficiency, intrauterine growth retardation in the 1st trimester. A staged algorithm of prognosis characterized by summary of genetic and neuro-immunoendocrine risks improves the existing methods of follow-up and provides reduction in perinatal and maternal morbidity and mortality. Novelty of the obtained results: For the first time, diagnostic criteria and algorithms of prognosis of obstetric pathology

based on staged determining genetic and neuroimmunoendocrine risk factors were worked out. Complex assessment of the role of association of A, B, DR alleles of locuses of HLA-system and the changes in the neuroimmunoendocrine regulation of homeostasis in the system "mother-placenta-fetus" during physiological and pathological pregnancy was done. It was proved that separate alleles of locuses HLA-A, HLA-B, HLA-DR were associated with the incidence of pregnancy complications. Every locus was a separate marker of obstetric pathology risk. Disturbances of neuroimmunoendocrine associations in pregnant are realized in the 1st trimester as deadap-tation of the organism to the pregnancy (changes on the immune reactivity and tolerance to HLA-A, HLA-B, HLA-DR trophoblast antigens, dysregulation of the system hypothalamus-hypophysis-adrenal glands and insulin secretion, formation of primary placen-tal insufficiency. Introduction: The findings of the research were introduced into the work of maternity hospitals No. 3, 4, 5, 9 (Zaporozhye), No. 1 (Odessa), Donetsk regional center for protection of maternity and childhood, Sumy regional center for obstetrics, gynecology, repro-ductology, Regional clinical hospital (Lugansk), City hospital No. 5 (Krivoy Rog). The finding of the research are also used in the teaching process at department of obstetrics, gynecology and re-productology of Zaporozhie State Medical University, department of obstetrics and gynecology of Zaporozhie medical academy for post-graduate training, department of obstetrics, gynecology and perinatology of faculty for post-graduate training of Donetsk State Medical University, department of obstetrics and gynecology of Lugansk state Medical University, department of obstetrics and gynecology of Sumy State University. Sphere of application: medicine, obstetrics and gynecology.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грищенко Валентин Іванович
2. Gryshchenko Valentyn Ivanovych

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коломійцева Антоніна Георгіївна
2. Коломійцева Антоніна Георгіївна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сенчук Анатолій Якович
2. Сенчук Анатолій Якович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ліпко Оксана Петрівна
2. Ліпко Оксана Петрівна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Щербина Микола Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Щербина Микола Олександрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.